

Inleiding

Inleiding

Eind 2019 leek Nederland stabiel. Stabiel voor wat betreft de economische groei en de werkloosheid. Er was sprake van een geringe afvlakking van de groei, maar nog steeds gaven de prognoses mooie cijfers te zien (zeker afgezet tegen de rest van Europa). Begin 2020 is daar een harde kentering in gekomen door de intrede van het coronavirus en de maatregelen die zijn genomen. In deze inleiding wordt na het weergeven van de cijfers over 2019 stilgestaan bij de scenario's van het Centraal Planbureau voor wat betreft de ontwikkeling van de economie.

Een overschot in 2019

Dit jaar is sprake van een overschot van € 1.463.000 na bestemming. De specificatie van de verschillen is opgenomen in de financiële rekening. Het incidentele overschot staat uiteraard los van de structurele ombuigingen die noodzakelijk zijn de komende jaren.

Collegeactieprogramma 2019-2021

Het in 2018 gesloten coalitieakkoord 'Zichtbaar nabij' is in 2019 uitgewerkt in een collegeactieprogramma 2019-2021. Daarbij zijn de volgende speerpunten benoemd en uitgewerkt:

1. Een groen en duurzaam Papendrecht
2. Zorg voor de kwetsbaren
3. Communicatie met en betrokkenheid van inwoners
4. Verbetering lokaal ondernemersklimaat
5. Sterk in de Drechtsteden en de regio

Ombuigingen

In 2019 was al bekend dat de gemeentefinanciën meerjarig niet sluitend zouden zijn. Na jaren zonder bezuinigingen en ombuigingen te hebben kunnen werken, is voor 2020 en verdere jaren ombuigen een noodzaak. In de Kaderbrief 2020-2023 is voor het begrotingsjaar 2020 een sluitende begroting gepresenteerd. Eind 2019 is het proces ombuigingen gestart om voor de jaren 2021 en verder maatregelen te kunnen nemen om naar sluitende begrotingssaldi te gaan.

Eneco

In 2019 is de verkoop van de aandelen van Eneco in voorbereiding geweest. De verkoop is in 2020 besloten en de aandelenoverdracht heeft op 24 maart 2020 plaatsgevonden. De financiële positie gaat door de verkoop van de aandelen van Eneco verbeteren. Een definitief bestedingskader wordt opgenomen in de Kaderbrief 2021 - 2024.

Economische scenario's volgens het Centraal Planbureau door coronacrisis

Het CPB stelt eind maart 2020 dat in feite een deel van de economie abrupt zo goed als stil is gevallen door COVID-19. Op basis van de huidige inzichten is het zeer de vraag of de huidige beperkingen op korte termijn kunnen worden afgebouwd. Naarmate deze maatregelen langer duren wordt het moeilijker voor ondernemers om het hoofd boven water te houden en zal het aantal faillissementen snel toenemen. Daarnaast is negatief sentiment een groot gevaar. Uit de geaggregeerde sentimentindex op basis van nieuwsartikelen blijkt dat het negatieve sentiment in de media sinds eind februari vergelijkbaar is met het sentiment tijdens de financiële crisis in 2009. Door deze onzekerheid stellen huishoudens grote bestedingen uit, zoals de aankoop van een woning of een nieuwe auto. Onzekerheid over afzetvooruitzichten voor ondernemers kan de bedrijfsinvesteringen doen inzakken, wat de potentiële groei remt. Ook de werkloosheid is een punt van zorg. De uitwerking van de uitgebreide steunmaatregelen die het Rijk heeft ingevoerd moet helpen om ervoor te zorgen dat de economie zo snel als mogelijk weer kan opstarten wanneer de beperkingen worden opgeheven. Het is kortom heel erg ingewikkeld in te schatten wat de exacte tijdsduur van de crisis en de maatregelen zullen zijn. Dat betekent ook dat de gevolgen voor de Papendrechtse gemeenschap, de economie en onze gemeentefinanciën ongewis zijn.

Binnen Papendrecht, en ook vanuit de regionale aanpak, zijn er diverse maatregelen getroffen om de Papendrechtse gemeenschap te helpen. Het betreft hier het verlenen van uitstel van betaling van

huurkosten en gemeentelijke heffingen. Daarnaast bestaat er een coulanceregeling met betrekking tot het invorderingstraject. Ook de uitvoering van de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO) en de mogelijk toenemende druk op de uitgaven binnen het sociaal domein en de participatie hebben onze aandacht. In al deze maatregelen zit een duidelijk financieel risico verborgen. Enerzijds wanneer uitstel, afstel wordt en anderzijds wanneer de Rijksvergoedingen achterblijven. De gemeente Papendrecht beschikt over voldoende faciliteiten om een eventuele piek in de benodigde liquiditeit te waarborgen.

Naast de maatschappelijke vraagstukken die er spelen zullen we ook zelf als organisatie aandacht moeten blijven geven aan de beheersing van de bedrijfsvoeringsvraagstukken en de regels die hieraan verbonden zijn. Denk daarbij aan de interne controlemaatregelen, de beheersmaatregelen op het gebied van privacy, de in stand houding van de dienstverlening richting de inwoners, maar ook de personele zorg van onze medewerkers.

De directe kosten die gemaakt worden in verband met de coronacrisis hebben betrekking op de noodzakelijke aanpassingen binnen de gemeentelijke gebouwen aan de 1,5 meter omgeving, de daarbij behorende opslagkosten van meubilair, de extra levering van digitale hulpmiddelen in verband met het thuiswerken van onze medewerkers en de extra inhuur van BOA's om de handhaving van de noodverordening te garanderen. De extra kosten zullen in eerste instantie worden opgevangen binnen de post onvoorzien en daar waar nodig onderdeel uitmaken van de concernrapportages 2020.

De corona crisis is in veel opzichten uitzonderlijk en heeft een grote impact op verschillende beleidsterreinen. Er zullen nog gedurende lange tijd (maanden, misschien zelf jaren) corona gerelateerde vraagstukken oppoppen en onduidelijkheden blijven bestaan. Om de effecten, de risico's en in verlengde de besluitvorming ten gevolge van de coronacrisis in Papendrecht integraal te borgen en te beheersen is er een projectteam ingericht om hier sturing aan te geven.

Jaarverslag

In het jaarverslag staan de gerealiseerde doelstellingen en de geleverde prestaties. Het jaarverslag blikt terug op het jaar 2019. Het geeft inzicht in de prestaties die we als gemeente het afgelopen jaar hebben geleverd en de stappen die zijn gezet in het bereiken van onze doelen, zoals verwoord in de begroting. Daarnaast geeft het inzicht in de financiële middelen die zijn ingezet om dit alles mogelijk te maken. De opbouw van het jaarverslag is overeenkomstig de begroting 2019.

Jaarrekening

Hierin staan de bestede en ontvangen middelen in het jaar 2019. De functie van de jaarrekening is het getrouw en rechtmatig weergeven van de feiten en een analyse daarvan uit het voorgaande jaar, zodat uw raad de rekening kan vaststellen.

De jaarrekening bestaat uit diverse documenten.

- De balans geeft inzicht in de financiële positie aan het einde van het verslagjaar 2019.
- De rekening van baten en lasten (resultaat) geeft inzicht in de financiële baten en lasten over het jaar 2019. In eerste instantie wordt hierbij het resultaat (saldo van de programma's en de algemene dekkingsmiddelen) bepaald en vervolgens een bestemmingsvoorstel gegeven aan dit resultaat.

Bedragen x €1.000

	Primaire begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019	Verschil 2019
Programma				
Bestuur en ondersteuning	-3.606	-3.242	-3.903	-660
Veiligheid	-2.350	-2.312	-2.233	79
Verkeer, vervoer en waterstaat	-3.450	-4.008	-4.020	-12
Economie	-398	16	61	45
Onderwijs	-2.414	-2.322	-2.076	246
Sport, cultuur en recreatie	-6.406	-6.826	-6.780	46
Sociaal domein	-21.787	-22.551	-22.607	-56
Volksgesondheid en milieu	-17	-549	-346	202
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-1.253	-789	-140	650
Subtotaal Programma's	-41.681	-42.583	-42.044	539
Algemene dekkingsmiddelen	52.070	51.599	52.054	455
Treasury	1.467	1.547	1.615	68
Overhead	-10.589	-10.710	-10.033	677
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	-1	-1
Onvoorzien	-100	-30	0	30
Mutaties reserves	-616	509	-129	-638
Resultaat	551	332	1.463	1.130